

Somme tider slår tilfældet til. Vi kender et ungt par, der ville tage et sabbatår efter studentereksamen 2014 og skulle ud på rygsæksturen. Vi talte om deres rejsemål, og vi foreslog at supplere de mere gængse i Sydøstasien med Taiwan. Den bold blev grebet, og her fortæller Anja og Jonathan om, hvordan det faldt ud. Kort sagt kan det anbefales.

Det helt specielle ved rejsemålet var så, at Jonathans bedstemor faktisk boede på Taiwan i to år i begyndelsen af 60'erne. Den historie fortæller Birthe Holm bagefter med fotos fra ophold på Taiwan med 50 års mellemrum.

Taiwan

Det er mørkt, da vi lander. Viseren har passeret ti, da vi forlader maskinen for at bevæge os mod bagagebåndet. Taipeis lufthavn ser ud som de fleste asiatiske lufthavne, vi har været i. Men så alligevel ikke. Der er ingen, der står i kø foran bagagebåndet for at snuppe vores tasker for os og derved prøve at se, om de kan tjene lidt ved at have været så "behjælpelige" at bære vores rygsække.

Da vi træder ud af lufthavnen for at finde en taxi, bliver vi stoppet af lufthavnspersonalet, da vi åbenbart gør noget helt forkert. I modsætning til de andre østasiatiske lande, vi har rejst igennem, finder man ikke bare selv en taxi, presser prisen ned og bliver snydt alligevel. I Taiwan skal man stille sig pænt i kø, får tildelt en taxi til en fast pris, og så er man ellers på vej mod centrum.

Vi har på forhånd forsøgt at booke et værelse på et hostel i Taipeis midtby og forklaret dem, at vi først kommer sent om aftenen. Efter 40 minutters køretur bliver vi sat af på en lille sidegade i bydelen Zhongshan. Der er intet, der tyder på, at der skulle ligge et hotel, hvor vi står.

Men chaufføren forsikrede os om, at det var det rette sted. Det ligner en typisk boligblok, men på en metaldør til en baggård er et lille skilt med teksten: "For TaiwanMex press 2a"

Vi trykkede på dørtelefon til 2a. Men det gjorde nu ingen forskel. Så vi prøvede alle de andre knapper. Døren blev åbnet, og vi gik ind i en smal gårdhave. For enden af gårdhaven stod en dør på

klem. Det var den eneste dør i gårdhaven, så der var ikke andet for end at prøve den. En smal trappe med et skilt på anden sal, der sagde TaiwanMex. Vi gik ind i entre-lobby-køkkenet. Der var en sofa, stabler af rygsække, et lille skrivebord med en computer, en telefon på væggen og et meget lille køkken. Men mennesker var der ingen af.

Vi satte os og ventede på en receptionist. Efter en rum tid kom der en mand og udleverede vores nøgle. Han viste os vores værelse og det fælles badeværelse. På værelset var der en køjeseng og et bord på størrelse med et A4-ark. Døren kunne lige åbnes uden at støde ind i sengen, men rygsækkene var der ikke meget plads til. Men billigt var det. Her sov vi en uge, inden vi drog mod Hualien.

Allerede aftenen efter var vi på det lokale Night Market. Det var nemt at finde derhen, da alle skilte i Taiwan (i hvert fald i de større byer) står på både mandarin og engelsk. I Taiwan åbner butikker typisk ikke før kl. 11 (medmindre de selvfølgelig sælger morgenmad), til gengæld lukker de også først hen mod midnat. Night Markets er de lokale måde at få billig aftensmad, (kopi)tøj eller (kopi)elektronik, og det er turisternes måde at lade, som om de er lokale.

På Night Market kan man få både hele aftenretter eller blot en lille snack i de små boder som f.eks. sweet potatoes, "friturestegt Berliner hotdog", sukkerglaserede jordbær, nudelsupper og dumplings. Vi gik meget mætte hjem den aften; det gjorde vi ofte, når vi havde været på Night Market.

Transport rundt i Taipei var særdeles nem. Som noget af det første gik vi ned til metroen og fik lavet et EasyCard. Vi købte kortet, satte penge på, så var vi klar til at køre med metro, bus og cykler. Vi benyttede os dog kun af metroen. Togene gik med få minutters mellemrum, og stoppestederne blev annonceret på engelsk.

I Taipei besøgte vi blandt andet Taipei 101, der er den tredjehøjeste bygning i verden. De nederste etager er et butikscenter med varer; man som ung rejsende overhovedet ikke har råd til. Men så kan man heldigvis tage til Xinzhen, der er byens store shoppingområde, hvor de unge taiwanesere selv tager hen. Derudover besøgte vi alle de Night Markets, vi kunne finde, da de hver især har deres egne specialiteter – nogle sælger mest mad, andre elektronik eller tøj. Andre sælger alt.

Efter en uge i Taipei tog vi til Hualien. Togturen tog halvanden time i et yderst behageligt tog. Billetterne købte vi dagen i forvejen, men vi oplevede dog lidt problemer med at finde det rigtige spor på Taipei Main Station (der er også mange, og de er i to etager!) Men det viste sig hurtigt, at hvis man blot går rundt med en stor rygsæk og ser forvirret ud, skal der nok komme en hjælpsom lokal og vise en på rette vej.

Vi havde ikke bestilt hotel på forhånd, men det var ikke noget problem at finde et sted at sove, da vi nåede frem.

Hualien kaldes også marmorbyen, da det store marmor- og jadebrud ligger i nærheden. Marmorproduktionen er så stor, at fortovene er af marmor. Hotellet, vi boede på, arrangerede ture til Taroko Gorge med engelsk guide. Engelsk er måske så meget sagt, men det var forståeligt, hvis man gjorde sig umage.

Taroko Gorge er et kæmpe naturområde med marmorklipper, floder og skov. Her ligger også Temple of Eternal Spring med bjerg på den ene side, hvorfra en flod løber under templet til søen på den anden side. Hvilket bevirker, at templet skal renoveres hver gang, der har været store regnmængder, da vandet får fundamentet til at erodere. Men flot er det.

Efter et par dage i Hualien var planen at tage til den næste store by Taitung, men vi besluttede os for at gøre holdt i den lille by Ruisui. Det er en lille by, der ligger umiddelbart op ad bjergene. En lille by betyder, at ingen kan engelsk. Men med Google Translate på telefonen kan man komme langt.

Efter at have gået lidt rundt fandt vi også et hotel. Hotellet blev bestyret af en taiwanesisk familie, hvis sidegesjæft var forarbejdning af betelnødder og -blade (et mildt naturligt euforiserende stof med et antal af bivirkninger).

Vi tog på en river rafting-udflugt i Ruisui, men i Danmark kan det næppe kaldes mere end en kanotur. Dog fik vi selv lov at styre vores egen båd med taiwanesere. Godt nok var hele sikkerhedsinstruktionen på mandarin, men der var både mad og transport med i prisen. Et par unge piger hjalp os med at forstå det væsentligste. Endnu et eksempel på taiwanesisk venlighed.

Herefter fortsatte rejsen mod Taitung, som er en større by på Taiwans østkyst. Den ligger lige ud til Stillehavet. Byen har et fantastisk stort skovområde, belejligt kaldet Taitung Forest Park.

På vores hotel lånte vi cykler og tog på tur. Taitung turistcenter har afmærket en cykelrute på ca. 25 km. Her kommer man både igennem Taitung by, oplandet, helt ud i ingenting, langs Stillehavet og gennem Forest Park. Klart en oplevelse med masser af muligheder for pauser undervejs. De fleste større hoteller har cykler, man kan låne.

Da Taitung ligger på den mindre befolkede østside, kan det være udfordrende ikke at kunne mandarin eller taiwanesisk (som er meget udbredt i den sydøstlige del). Så to tips til Taitung: Google Translate (!) og opsøg turistcentret ved den gamle jernbane – det er utrolig godt organiseret.

>

De kan for øvrigt også hjælpe med leje af cykler og billetter til Lüdao (Green Island). I Taitung er desuden et naturhistorisk museum omhandlende Taiwans oprindelige befolkning.

Fra Taitung tog vi til Lüdao, der er en lille vulkanø i Stillehavet. Der går en lille færge dertil, og det er et yndet feriemål for taiwaneserne selv. Overfarten tager næppe mere end halvanden time, men båden bliver kastet rundt mellem bølgerne, så hvis man lider af søsyge, kan man roligt tage en dobbeltdosis medicin inden. Bagerst i skibet er det noget mildere.

Vi havde ikke bestilt hotel på forhånd, hvilket ikke tidligere har været et problem, men denne gang rendte vi lige ind i en af Taiwans store helligdage. Vi havde bestilt færgen hjem to nætter senere, men det var kun muligt at få et værelse den første nat, lige meget hvor mange hoteller vi forhørte os hos. Medmindre man selvfølgelig vil betale en hel del ekstra! Så vi tog den første nat og besluttede os for at prøve lykken på dag to.

Der er nærmest ingen biler på øen, de fleste benytter en elektrisk scooter, men vi lejede et par tvivlsomme cykler og begav os ud på en tur øen rundt. Det kan gøres på en 4-5 timer, hvor man kan få et godt syn på naturen, gamle fængsler, templer og øens mange sikahjorte.

Da vi var næsten tilbage ved hotellet, cyklede vi forbi en dykkerklub, hvor vi lige ville forhøre os om priser og tider den næste dag. Vi fik også luftet vores hotelsituation og igen kom taiwanernes venlighed til udtryk, for en af deres dykkerinstruktører skulle til fastlandet på ferie, så vi kunne da leje hans værelse. Så vi overnattede der to nætter.

Den sidste aften cyklede vi om på den anden side af øen, hvor et af verdens tre naturlige saltvandshotsprings ligger. Her havde de mange forskellige udendørsbassiner med vand af varierende temperatur. Indendørs havde de et bassin med det naturligt opvarmede vand. Derinde var lufttemperaturen 48 grader, mens vandtemperaturen lige nøjagtigt passerede 60.

Vi tog tilbage til Taitung og overnattede en nat, før vi begav os tilbage til Taipei, hvor vi tilbragte vores syv sidste dage.

Her så vi blandt andet et traditionelt kinesisk teaterstykke på Taipei Eye – det er målrettet turister og kan klart anbefales. Vi genså også vores favoritsted – Tamsui. Det er en havneby for enden af den røde metrolinje. De har et hyggeligt Night Market, især hvis man har en sød tand! Her ligger også flere bygninger af europæisk udseende fra dengang, Taiwan var spansk.

Sidste nat gik med at pakke og besøge et Night Market i nærområdet, før vi hoppede på en bus til lufthavnen.

Jonathan Holm og Anja Rømer er nu begge i gang med studierne efter sabbatåret.

Taipei har mange ting at byde på. Ikke mindst denne skyskraber, der i seks år var verdens højeste og som stadig kræver, at beskueren lægger nakken godt tilbage.

A: I 1962 var Taipei en ganske lav by. Kun ganske få huse ragede op over et par etager. Trafikken måtte tage til takke med de smalle gader imellem. **B:** Birthe Holms lokale kirke i Taipei. Præsten står ved døren. **C:** 50 år senere er Taipei vokset i højden. Og de huse, der før var store, er nu små.

TAIWAN MED 50 ÅRS MELLEMRUM

I 1962 rejste jeg til Taiwan for første gang. Målet var at virke som missionær i den kristne kirke i Taiwan. Jeg blev i Taiwan i to år, hvor jeg gik på sprogskole.

Efter de to år rejste jeg hjem og blev gift og nåede derfor aldrig at virke som missionær på Taiwan, for missionsselskabet valgte at sende mig og min mand til Bahrain i stedet, hvor der var mere brug for et missionærpar. Efter to års kinesisk sprogskole måtte jeg derfor på skolebænken igen, nu for at lære arabisk.

Rejsen til Taiwan foregik i 1962 med skib, og rejsen varede selvsagt flere uger. Da jeg to år senere rejste hjem, var prisen på flybilletter faldet så meget, at der kunne bevilliges en flybillet, så Danmark kunne nås på ét enkelt døgn i stedet.

Dengang var der selv i hovedstaden Taipei mest lave huse, der kun sjældent nåede op over to-tre etager. Trafikken var kaotisk. Taxaer, pedicabs og cykler kørte ud og ind imellem

Trafikken er omfattende og må flere steder afvikles i flere etager.

hinanden i én stor forvirring. Nogle steder var der trafiklys uden at det dog aftvang den store respekt. Og når man som vestlig gik i gaderne, vakte det opsigt. Altid havde man en hale af børn efter sig.

50 år senere i 2012 landede jeg i en ny lufthavn. Scenariet var fuldstændig forandret. I Taipei var der højhuse overalt. De smalle veje var væk og erstattet af brede gader og motorveje. Pedicabs'ene var også væk. Nu var der scootere overalt. Og de kørte trods alt noget mere reglementeret.

Trafikken, der sine steder var fordelt på to etager, var suppleret af højhastighedstog og metro og højbane. Og der fandtes velfungerende rejsekort til både metro og busser ...

Byens skyline var naturligvis derfor heller ikke den samme. Nu vrímlede det med højhuse. Ét af husene var verdens højeste bygning i seks år, indtil den blev overgået af en anden. Vestligt udseende gæster var heller ikke længere noget særsyn. Halen af børn var også væk.

Den kirke, som jeg var tilknyttet i 1962, var revet ned. Der var til gengæld bygget en ny i to etager med kirkesal foroven og lokaler nedenunder. Her kunne man for eksempel spise sammen. Og selv om vesterlændinge ikke længere er et særsyn, var det stadig en særlig ære at blive inviteret med ved bordet i lokalet nedenunder.

Birthe Holm er tidligere missionær i Taiwan og Bahrain udsendt af Det Danske Missionsselskab, nu Danmission. Birthe var gift med Preben Holm, som senere blev sognepræst i Karup.